

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre 1 kor. 80 fillér.
 Vidéken postán küldve negyedévre 8 kor. 60 fillér.

FELELKŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
 Kéziratok nem adóznak vissza.
 Hirdetéseket árszabály szerint.

Nyári tüzekről.

A vörös kakas kukorékolása nem szünetel. Nagy hely jut a lapok hírkronikájában a tüzek szomorú tudósításainak. Minden iskolában tanítják az óvintézkedéseket és a falusi gyermekeknek ma sincs kedvesebb játékszerük a gyújtónál. A megújuló károkból nem vonja le senki a következtetéseket, pipával szájukban beszélgetnek a szénpadláson a legények, alszanak délutáni álmot a kazalokban, cigaretta füstölés mellett bontogatják a sűrű asztagokat.

Nem Isten csapása a sok tűz — mint mondogatják a kárvallottak — hanem az összejátszó körülmények természetes találkozása. Hanem az már Isten kegyelme csakugyan, hogy minden falu, minden nap le nem ég. Mintha a tüznek akarnának táplálékot adni, a gazdák, különösen falun, összeszéná és gabonatermésüket házuk udvarában halmozzák föl, jóllehet törvény tiltja emez igazán tűzveszélyes cselekményeket. De ki ügyelne e törvény végrehajtására?

Városunkban szigorú, de következetes intézkedéssel már előre van a megelőző tűzrendészet, pedig itt az oltókészülékek gazdagsága és a fegyelmezett tűzoltóság bármely nagy tüzzel megbirkózik. Es falun, hol dézsával öntögetik a lángoló asztagokat, vagy ölbetett kezekkel Isten segédelmét várják, gyulékony anyagraktár vonul végig utcaszerte.

E szerencsétlen nyáron a csapások özöne sújtja amugy is a szegény magyar hazát. Földrengés dönti össze a legmagyarabb várost, terméshiányok és égető szárazság látogatja a gazdálkodó népet, iszonyu drágaság sújt mindenkit.

Hasson oda a megyei hatóság, hogy legalább az Isten kész adományát mentse meg az enyészettől. Jóakaró szigorúsággal, mint a tanító a csintalan gyermeket, kényszerítse a falusi népet a tűzrendészeti törvény

szigorú betartására. Most van a buszuk ideje, ilyenkor a bor meg a tánc féktelenné teszi a legényt, vigyázatlanná a gazdát. De mint az apa tapasztalatlan fiát, vigyázza mindenütt a hatóság szeme a mulatozókat, hiszen csak így teljesítheti igazán kötelességét.

Háziipari tanfolyamok Szabadkán.

Ismét visszatérünk a Szabadkára tervezett háziipari tanfolyamokra és az azokat fenntartó központi háziipari szövetkezetre.

Azt az ellenvetést hallottuk, hogy ezen tanfolyamok és a nyomukban kifejlődő háziipar árt a helyi iparosoknak. Hát ilyen híreket csak a rosszakarat, vagy a teljes tudatlanság terjeszthet.

Főlegesen volna másra hivatkozni, csak a külföldi példákra. Nagy tévedés azt gondolni, hogy a háziipari szövetkezet által a külföldi verseny ellensúlyozására készített szándékolt cikkek a külföldön kizárólagosan gyárak, vagy hivatásos kézműipar termékei. Ellenkezőleg, a külföldön is a háziipar termékei ezek. Azt pedig csak főleges bizonyítani, hogy ezért a külföldi ipara bármilyen veszteséget szenvedne. Ellenkezőleg, a hivatásos iparosnak is megszerzik ezzel a könnyebb előállítás lehetőségét.

Ezenkívül tudni kell, hogy a háziipari szövetkezet nem a helyi piacon értékesíti termékeit. A központ egyszerűen átveszi a külföldi szállítók szerepét, a közvetítő kereskedelmet látja el készítményeivel, azt a kereskedelmet, amelyet a helyi ipar most sem akar, de nem is bír kielégíteni. A helyi iparosnak mindig megmarad az a fogyasztó közönsége, amely megvan ma.

Igaz azonban az, hogy a háziipari szövetkezet akciója csak használhat a helyi iparnak is. A fogyasztó közönség ennek a révén megszerzi majd azt a tudatot, hogy nem kell külföldi áru, mert a hazaiak minden tekintetben versenyképesek. Így azután az az idegenkedés, amely, sajnos, ma még mindig észlelhető a közönség körében a helyi iparral szemben, gyengülni fog, s így a helyi ipar megrendelőinek száma is csak gyarapodhatik.

Kár tehát indokolatlanul ellenszenvet kelteni akarni oly intézmény ellen, amelynek munkásságát a legnagyobb készséggel, sőt hálával kellene fogadnia az egész magyar társadalomnak.

(D—e.)

Kalocsai küsszeminaristák Szabadkán.

Ma este kispapok, a kalocsai küsszeminarium VI., VII. és VIII. osztályu növendékei, valamennyien kongreganisták érkeznek Szabadkára.

Osszejövetelük célja, hogy kellemes kirándulás keretében gyakoroljanak kongregációi pásztorációt.

Szabadkai programjuk a következő: Szombaton és vasárnap reggel hét órakor közös áldozás.

Szombaton délután kirándulás Palicára. Vasárnap délelőtt fél tíz órakor a kath. legényegylet dísztermében ünnepélyt tartanak a következő műsorral:

Enek, szavalat, amelyek után Gauder István, szintén kongreganista beszédet mond. Vasárnap a tizenegy órai mise alatt ők énekelnek.

Itt tartózkodásuk tartama alatt megéneklék a templomokat, városházat, a főgimnáziumot

A vidéki rendőrség államosítása.

A belügyminiszteriumban a vidéki rendőrségek államosításának kérdésével komolyan foglalkoznak. A városok biztatást kaptak, hogy kivált a külterületeken való közbiztonsági szolgálat ellátására addig is csendőrséget kapnak.

Gróf Andrássy Gyula belügyminisztere idején maga biztatta a vidéki városokat, hogy kérjenek csendőrséget. Néhány város — Szabadka, Nagybecskerek, Hódmezővásárhely — kapott is külterületére, azonban a csendőrség létszámának szaporítása — pénzügyi okokból — abbanmaradt. Most abban biznak a városok, hogy a vidéki rendőrségeket államosítani fogják.

Az államosítást ugyan egy-két helyen nagyon ellenzik. Féltik a rendőrség államosításától a város önkormányzatát. Hogyne, amikor a rendőrkapitányokat, s a tisztviselőket — a főkapitány kivételével — a közgyűlés választja, s így az alapjában mindenütt a törvényhatósági bizottság kezében van a rendőrség.

Maga a polgárság azonban nagyon is kívánja az államosítást. A vidéki rendőrség ugyanis, sajnos, nem mindenütt áll hivatalának magaslatán. Fenyítő eszköz és nem védő. Olyan, mint a virgács a rossz tanító kezében. Nem félnek tőle előzetesen, csupán rettegnek tőle utólagosan. Mindenfelé

Keresztények Hitelszövetkezete

I. kör, Egressy-utca, (Kovács Antal-féle ház.)

Elfogad takarékbetéteket kamatozásra. Folyósít váltó, kötelezvény, annuitásos kölcsönöket jutányos feltételek mellett :-

haj van a közönségnek a rendőrséggel. Amit azonban mindenfelé helyi bajnak, hibának, sőt bűnnek is látnak, az általános. Már hogy lehetne jó rendőrség, amikor kevés és rosszul fizetett a rendőrlétszám!

Ezeket a bajokat csak az államosítás segít. A vidék régtől fogva sürgeti. A belügyminisiteriumban el is készült a vidéki rendőrség államosításának terve, ám egyelőre nem kerül a nyilvánosság elé, mert úgy ezt a reformot, mint az új városi törvényt csak a választói jog megalkotása után tűzik napirendre.

A kulai háboru.

A napokban közölték Csajági Bernát, kulai tanítónak egy nyilatkozatát, amelyben bizony nem épen hízelgően beszél Berkovits Márkról, a „Bácskai Közérdek” felelős szerkesztőjéről, sőt megígéri, hogy az ősszel megjelenendő Bácsbodrog című lapjában majd ráteríti még a vizés lepedőt Berkovits Márkra. Vihart jósló nyilatkozatot.

Berkovits Márk azonban nem várta be az ősz, az új lap megjelenésének katasztrófális idejét, hanem most nyilatkozik Csajági Bernát ellen.

Hosszu nyilatkozat, amelyben bizony nem épen hízelgő dolgokat állít ellenfeléről, Csajági urról.

Elmondja, hogy miért kellett Csajáginak többféle tisztségektől megválnia és miképpen tünt le a diosóséges közszereplés firmamentumáról. Olyannyira nem hízelgő dolgok ezek, hogy nem ismervé a részleteket, nem lévén alkalmunk a dolgok mélyére tekinteni, nem közölhetjük le Berkovits vádjait, melyek mellesleg legyen mondva, amugy alaposan meghasogatják Csajági Bernát ur becsületét. Jelezzük csak a nyilatkozatot, mert ennyivel tartozunk Csajági Bernát nyilatkozatának közlése után.

Íme tehát meg van a szüksége annak, hogy most már két lap szolgálja a közérdeket Kulán, mert egy lap már nem elég, lévén két embernek pártszakadása a kulai közvélemény pedig okvetlenül rá van szorulva, hogy e két ember pártszakadásának kulisszatitkairól mindenben, a legaprólékosabb részletekig tájékozva legyen.

A városok segélye és az obstrukció.

Régi dolog már, hogy amikor a kormány bajban van, a törvényhatóságokat hívja segítségül. Ami ugyan igen gyenge segítség; de jó legalább is arra, hogy hivatkozhatók rá: íme, az ország, a nemzet mellettünk van.

Már jó idő óta dul a magyar képviselőházban az obstrukció a véderőjavaslatok ellen; a különböző árnyalatu ellenzékiek közös akciót indítottak a katonai javaslatokkal járó óriási terhek megszavazása ellen. Mivel nem bírják többséggel és agyonbeszéléssel, átmentek a technikai obstrukció terére.

Hogy mennyiben helyes és elfogadhatóan megindokolható-e az obstrukció, most nem tartozik ide; de az világosan konstataható az alábbiakból, hogy a kormány kezdi megelégedni az állapotokat s a kissé elkopott törvényhatósági bizalmi nyilatkozatok beérkezését jó néven veszi. Közgyűlési határozatokat kíván, amelyekkel a törvényhatóságok elítélik az obstrukciót.

A főispánok már megkapták az irányban az utasítást.

A kormány azonban még más eszközöket is igénybe vesz, hogy a városok obstrukció ellenes nyilatkozatait biztosítsa.

A városok segélyezésére, az eddigi két millió koronával szemben az 1911. évre 3 millió koronát szavazott meg az állami költségben az országgyűlés. Ez alapon a városok joggal hirdették, hogy az eddigi segély összegnél 50 százalékkal nagyobb összeget kapnak, ha a költségvetési törvény szentesítve lesz.

A kormány most új módot talált az obstrukció-ellenes kedv felélénkítésére.

A városokhoz intézett rendeletében tudatja ugyanis a kormány, hogy egyelőre csak az eddigi két milliót utalvánvoztta ki a városoknak, míg a harmadik millió felosztását a városok segélyezéséről szóló törvényjavaslatról teszi függővé. Kijelenti, hogy a törvényjavaslatot kész még ez évben beterjeszteni, ha lehet, vagyis, ha a képviselőház az obstrukcióval felhagy, s letergyalja ezt a törvényjavaslatot. Aki elolvassa a miniszter leiratát, tisztában lehet ezzel a célzattal.

Valószínű, hogy a kormány ezzel az intézkedéssel nem egy várost csakugyan fel fog lelkesíteni az obstrukció ellen, s bár a költségvetésben minden kikötés nélkül erre az évre szavazták meg a városok részére a három millió segélyt, s nem tették függővé a politikai konstellációktól. Sajnálatos, hogy az obstrukcióból így egészen ártatlanul esetleg a városoknak lesz igen értékesen kárunk.

„Ölt a sötétség.”

Ilyen volt a címe annak a teljesen alaptalan és aljas célzattal készült főmédvénynek, mellyel a „Nap” és utána egyik-másik véresszájú kis lap aug. 2-án a legmegbotránkoztatóbb módon sárba rántott két katolikus, talpig becsületes népoktatót.

A tényállás a következő:

Moholon egy hét előtt fürdés közben a vízbe fult Vén Mihály, jómodu gazdának II. oszt. gimnazista fia. Mentőeszköz és segítség annyira nem volt kéznél, hogy mire a segítségkiáltás elhangzott s a fürdőzők mentésre gondolhattak, a szerencsétlen fiu teljesen alámerült.

Hazugság az, hogy Simon Lőrinc moholi kántortanító és Göblös Ignác tanító szándékosan nem mentek a fuldokló segítségére. Az egész cikk hemzseg a tendenciózus valótlanosságoktól.

Azt állítja a „Nap”, hogy a fiu 2-3 méternyire volt a fürdőtől, holott legalább 120-130 méter távolságra lehetett a hely, ahol a szerencsétlenség történt. Ezt különben senki a községbe kétségbe nem vonja.

Kacsa az, hogy Simon Lőrinc a környék legjobb uszója és csak nem régiben versenyt nyert. Cikkirő Simon Lőrincet személyesen ismeri és bizonyítja, hogy nevezett kántortanító a fejszénél csak valamivel uszik jobban. Az tehát, hogy a fiut ki menthette volna, már emiatt is rágalomnak minősíthető.

A másik rágalmozott kath. tanító oda sem ért a fürdő végéhez, hol az eset történt, mire a fiu alámerült.

Egyébként a dolog lényege az, hogy Simon Lőrinc és Göblös Ignác azért nem mentették-e ki a Vén fiut, mert zsidónak gondolták, vagy azért, mert nem tehetők. A „Számi fia” egyébként ma már — vagy öt egyéb Stein, Khon, Löwy stb. e. f. fiuval — ügyvéd előtt névaláírásukkal bizonyítják, hogy sem egyik, sem másik rágalmozott ta-

nító olyasmit nem mondott, hogy „egy zsidóköllyökkel kevesebb.” Mindenki tudta, ki a szerencsétlen fiu, mindenki iparkodott menteni, de késő volt.

Nem kevésbé kompromittáló a „Nap”-ra és a hasonszörűekre, hogy mesésen élénk színekkel tudja ecsetelni, mily gonosz lelkülettel gyönyörködtek fentnevezettek a szerencsétlenség felett, holott cikkirő az általános megrendültségnek szemtanuja volt.

Persze az sem igaz, hogy százával toltak a nézők a Tisza partjára; voltak egy-páran, legfeljebb 40-50 ember, kik a közölteket velem együtt megerősíthetik.

Ambár alig remélhető, hogy a „Nap” t. olvasóközönsége e szeméremzetű rágalom miatt szennyes lapjától elidegenedjék, az igazság érdekében jónak láttam ezeket közzé tenni; annál inkább, mert a rágalmozottak egész ártatlanok s mégis az elmúlt nap folyamán vagy 4-5 gyalázó névtelen levelet kaptak, melyek nem annyira a rágalmozott becsületes kath. tanítókat, mint inkább azoknak családját és hozzátartozóit érintik fájdalmasan.

Hogy a közlemény tartalma való, maguk az annyira exaltált Számi fiúk bizonyítják.

Erdélyi Endre,
papnövendék.

HIREK.

Mai lapunkhoz mellékeltek csekkek a folyó évi július hó 1-ig esedékes előfizetési hátralékról szólnak. Kérjük az összegnek postafordultával leendő beküldését.

— **Meghívó.** A szabadkai ker. szociális egyesület új helyiségében IV. Mátyás-utca (Maródi-cs-féle ház) vasárnap, folyó hó 6-án d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a rendkívül tárgyak fontossága miatt minél számosabb megjelenést kér

Az Elnökség.

— **Gróf Zichy János a magyar iparért.** Zichy János gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az engedélyezés céljából benyújtandó tankönyvek egy-egy kinyomatott teljes példányát minden esetben a magyar királyi Kereskedelmi Muzeuumhoz kell benyújtani, hogy a muzeum bizonylatban igazolja az illető könyv papirosanyagának magyar voltát.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Szabadka törvényhatósági bizottsága még e hó folyamán rendkívüli közgyűlést tart.

— **A vármegye alispánja marad.** Megírtuk, hogy a vármegye alispánja beadta lemondását. A zombori „Bácsmezei Függelenség” című lap most azt a hírt közli, hogy az alispán lemondó kérvényét visszavonta és így az alispán személyében egyelőre változás nem lesz.

— **Adomány a zombori Erzsébet szoborra.** A 23 ik gyalogezred tisztikara Budapestről 50 koronát küldött a Zomborban felállítandó Erzsébet-szobor alap javára.

— **Hirtelen halál.** A bácsi helyettes állomási előjárót, Láng Józsefet, hivatalos elfoglaltsága közben szívinfarkus érte, aminek következtében elhunyt. A megboldogult holttestét ma hozták haza Szabadkára és helyezték örök nyugalomra.

— **Halálozás.** Roosz Fülöp a Krammer cég szabásza f. hó 4-én hirtelen elhunyt. Tetemeit f. hó 5-én d. u. 5 órakor a bajai sírkertbe helyezik örök nyugalomra.

Telefon: 283.

KRÉCSI A. NÁNDOR

Telefon: 283.

—: könyv, zenemű, papir- és írószerkereskedés Szabadka, Deák-utca. —:

Ajánlja a t. közönség nagybecsű figyelmébe Modern könyvkötészetét díszművek vagy bármily könyvek díszes és egyszerű bekötésére. Képekteretek, íróaljszatok, albumok és egyéb dísz tárgyak izléses, gyors és pontos készítését is elvállalom.

— **Előléptetés.** Fodót Mihály zombori pénzügyigazgató a VI-ik fizetési osztályba lépett elő Koszterszits József p. ú. titkár pedig a pénzügyi tanácsosi címet és jellegét kapta.

— **Uj ügyvéd Baján.** A szabadkai ügyvédi kamara közölni teszi, hogy Csuhás Imre dr. ügyvédet Baja székhellyel az ügyvédek lajstromába felvette.

— **A kerényi ifjuság önképzőköre** augusztus 12-én este fél 9 órakor szünetelő- adást tart az iskola 4. o. termében a következő műsorral: Az Egyetlen Kabát. Bohózat egy felvonásban. Szereplő személyek: Walter N., Ehrlich Henrik, Tuffner János, Reisz Jakab, Eichhorn József, Ifj. Tuffner József, Der Verschwender. Bohózat, szereplő személyek: Tuffner József, Elter József, Noll Fülöp, Csiszler Mihály, Tuffner Márton, Ehrlich Henrik, Tóth Antál, Reisz Jakab, Dvoracek István.

— **A nagybecskerekeli közigazgatási tanfolyam** 1911—12-iki tanévére a felvétel Nagybecskerekén augusztus 26—31. napjai között történik meg.

— **Vizbe fult.** Pálincás bezdáni lecsapoló társaság gépészének három és fél éves fiacskája a telep mellett levő vízmedencébe eszett. Mire észrevették, a kis gyermek vizbe fult.

— **Házvezetőnői,** gazdaszonyi állást keres jó családból való, hirtelen özvegyesre jutott fiatal asszony. A háztartás minden ágában jártas. Pontos és megbízható. Cim és bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

— **Gyümölcskereskedők, gyümölcstermelők figyelmébe.** Közeli a gyümölcsszállítás ideje. Mindennemű gyümölcsszállító és gazdasági (szalmás és egyéb) kosarat, minden mennyiségben a legjutányosabban, kitűnő minőségben szállít a martonosi kosárfonó szövetkezet *szabadkai képviselése, IV., Mátyás-utca 56.*

— **Tisztességes kereset és nemes hivatás a nőknek a betegápolás.** Azon jó családból való nők, kik ápolónők akarnak lenni, születési és erkölcsi bizonyítvánnyal jelentkezzenek a „Mária Valéria” kórházban. — A felvétel állandó.

Öngyilkos posta- és távirda altiszt.

Agócs József posta- és távirda altiszt ma reggel sósavat ivott.

Pipa utcai lakásáról, családja köréből ma reggel kiment Reinöfalvára egyik rokonához, ahol öngyilkossági szándékából itta meg a gyilkos mérget. Rokont azonnal mentőkért hívték, akik a szerencsétlent a kórházba szállították. Itt halt meg délután egy és két óra között.

Az öngyilkos már régebb idő óta anyagi zavarokkal küzdött, s ezek miatt egyszer meg is akart vállalni az életét. A mult őszszel tünt el Szabadkáról. Ekkor azonban ráakadtak, s visszahozták Szabadkára.

Az anyagi bajok családi perpatvarokat szültek. Ugy mondják, hogy öngyilkosságának okai ezek a perpatvarok voltak.

Szülők figyelmébe

ajánljuk az iskolai tanév kezdetére

leány és fiuintézeti fehérneműnk

paplanokat és matracoikat

Wagner és Boholy,

vászon, fehérnemű és szövött áruk raktára

Szabadkán, az új városi szék-

ház Kossuth-utcai oldalán.

Mi van a cigarettában

Tévednek, ha azt hiszik, hogy dohány

Ugye kérem, azt máltóztatik hinni, hogy ez a világ legfőbbjelegesebb és legnagyobb kérdése. És ugyebár, önök már készen is volnának ezzel a felelettel:

— A cigarettában dohány van.
A helyes válasz nem az, amit önöknek adnának. Erre a kérdésre így kell korrektül megfelelni:

— A cigarettában igen kevés dohány és sok más egyéb van.

Mert az tagadhatatlan, hogy némi dohány is van benne. De a „sok más egyéb” igen különböző minőségű és mennyiségű tárgyak komplexuma. Nevezetesen pedig elsőrendű és finom minőségű, vékony fonalu, szakértők által igen jónak talált zsinog, aztán apró fadarabkák és ki tudná még, hogy mi minden.

Valakinek nemrég levélborítékban egy dráma cigarettát küldtek. Az értékes (mióta a dohány árát fölemelték, minden cigarettára, érték) tárgy előkelően hullott az asztalra. Kellő üdvözlés után vizsgálat alá vették a rejtélyes tárgyat és azt tapasztalták, hogy az egész cigarettán egy finom zsinogdarab húzódik végig. A barna dohány között frivól élénkséggel tüdőzött a fehér zsinog, amelynek rendeltetése bizonyára nem az, hogy füst és hamuvá legyen egy dohányzó ember szenvedélyének kielégítése céljából.

Talán egy kis emlék óhajt csak lenni ez a zsinogdarab, amelyet a sors és a magy. kir. dohányjövődék egy cigarettába helyezett el. De mindenestre kedves figyelem ez a kis ajándék, amelynek a cigarettára vezetőjével együtt kell örüvendeznünk.

Mert hátha abban a cigarettában egyáltalán nem lett volna dohány, csak zsinog! Am, a magy. kir. dohányjövődék tudja, mi a kötelessége. A cigarettában dohány is volt. Csakugyan volt. Igazi, hamisítatlan, izetlen, róssz — trafikdohány.

Eltűnt gyermekek.

Tegnap délelőtt a keresztényszocialisták házigondnokának két kis gyermeke eltűnt. Tegnap egész napon át keresték, de hasztalanul. Ma azután az aggodó szülők gyermekeiknek eltűnését a rendőrségnek is bejelentették.

Az apa még ma is kétségbeesve keresi kis gyermekeit, akik közül az egyik hat, a másik négy éves. Mind a kettő fiúcska.

Ma délelőtt Palicsra ment ki az apa abban a reményben, hátha ott megtalálja gyermekeit. Erre a feltevésre egyik kis fiának elejtett szavai készítették. A nagyobbik fiúcska ugyanis tegnap azt mondta, hogy Palicsra megy öccsével. A szülők azonban, tekintve a kis gyermekek életkorát, nem is gondoltak arra, hogy gyermekeik elejtett szavait komolyan is vehetik és így a rendesnél jobban nem is ügyeltek rájuk.

INNEN-ONNAN.

Az apa büszkén nézte, hogy a kis fia milyen szorgalmasan dolgozik a nyaraló verandáján. A fiu számolt, számolt és nem tudta abba hagyni a munkáját.

A büszke szülő meglepődéssel mondta a házi tanítónak:

— Az én fiamnak különösen nagy tehetsége van a matematikához. Nézz csak, ott ül már kétóra hosszat és folyton számol.

A házitánító oda ment a kis fiúhoz és megnézte mit csinál.

— Mi az a nagy probléma fiam, amit ilyen neheren tudsz megfejteni?

— A fiu gondterhes arccal nézett a tanítóra:

— Számolom, hogy hány nap van még a vakációból.

KÖZGAZDASÁG.

A földmives iskolák.

A kiscgazdák iskolája maradjon.

A földmivészügyi miniszter rendezni akarja a földmivész iskolákat, melyek eltértek eredeti rendeltetésüktől és olyan urhatnám ispán-főle gazdaságkezelők lettek a földmivész iskola növendékeiből. Ezeknek a gazdaságkezelőket majmoló földmivész iskolavégzett növendékeknek aztán nem volt helyük sehol, csak a proletárságot nevelték.

A földmivészügyi miniszter most gyakorlatias érakkal oldja meg a kérdést. Aból indul ki, hogy kétségtelenül szüksége van a nagyobb közpirtokoknak munkafelügyelőkre, előmunkásokra. Ezek lennének a mezőgazdasági altisztek. Ennek megfelelőleg a miniszter azt tervezi, hogy nagyobb földbirtokkal rendelkező földmives iskolákon ezentul gazdasági altiszteket képeztesse ki, hosszabb ideig tartó gazdasági tanfolyamokra. Viszont a többi földmivész iskolákban a kiscgazdák gyermekeit fogják nevelni, hogy otthon szerzett gazdasági ismereteiket a földmivész iskolákban kiegészítsék. Ezen kiscgazdák nevelésére szolgáló földmivész iskolákban a tanítás ideje rövid lesz. Ennek elvégzése után a növendékek nem fognak kapni oly bizonyítványt, mely valami gazdasági tisztségre kvalifikálna.

A téli időszakban, vagy akkor, amikor otthon munka nincs, mindössze hat hónapig tart ez a tanfolyam. Usakis a kiscgazdákknak tizenhat évet betöltött gyermekeit veszik fel ezekbe a földmivész iskolákba. Ellenben a gazdasági altisztképzőben a felvétel a 22-dik életév betöltéséhez van kötve. Ott másfél esztendeig tart a tanítási idő. A végzett növendékek bizonyítványt kapnak, amelyben meg lesz jelölve, hogy az illetők képesítve vannak nagyobb birtokokon gazdasági munkákra való felügyelésre és előmunkásul alkalmazhatók. Ezek a gazdasági altisztek. Most egyelőre csak kísérletről van szó, a miniszter három iskolában akarja egyelőre megfigyelni az eredményt. Hathónapos és kiscgazdák képező tanfolyamokkal fognak megnyitni a jászberényi, kecskeméti és nagykarolyi földmivésziskolák. Gazdasági altisztképezővé fognak átalakítani a rimaszombati, pápai és lugosi földmivésziskolák. Az új rend ezzel a tanévvel kezdődik.

Szerkesztői üzenet.

J. J. Dunacséb. Az internatussal eljöttünk. Prospektust küldenek.

NYILTTÉR.*

A Bácskai Hírlap 177. számának nyíltterében a villamos telep igazgatója ellen irányuló felhívásra felvilágosításul az a megjegyzésünk, hogy Sztipics Márk urnál, a városi kávéház berljénél — miután többszöri felhívásunkra fizetni nem akart — a világítási áramot kikapcsoltuk. Nincs kifogásunk tehát az ellen, hogy mindazok, kik a világítási áram és szorolások megfizetése iránt ellenszenvvel viselkednek, a Sztipics Márk kávéházban levő panaszkönyvet aláírják.

Szabadkai Villamos Vezető

és

Világítási Részv.-Társaság

*Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETESEI ALAPJÁN bevásárlásukat eszközlik. :-:

A „Próféta“

nagy sörcsarnok kerthelyiségében:

Kimérésre kerülnek saját szüretelésű kitűnő 6- és új boraim. Kitűnő meleg és hideg ételekről jó hírű magyar konyhám kezeskedik. Abonensek étlap szerint 20 százalékos kedvezményben részesülnek.

A t. közönséget elsőrendű tamburazenekar szórakoztatja.

A közönség pártfogását kérve

Szuvajdzsity Obrád,

Telefon 572

a Próféta sörcsarnok tulajdonosa

Hölgyeim!!!

Csak az egyedül általunk árusított

patent

hajtűt

használgják, amely soha ki nem hull és a FRIZURÁT ÖSSZETARTJA.

!! Kapható minden színben és nagyságban. !!

1907-26-1 Egyedüli raktár:

Csovic és Sztipancsevics

rövid, norin-bergi és kalapára üzletében Szabadkán, a kis kápolna mellett.

Szeibold József udvari sörcsarnok .:

Eötvös-utca a Takarékpénztár és
— Népbankkal szemben —

udvari kerthelyiség
Japan-szaletlijával

megnyilt. — Egy liter fehér bor
utcai kimérésre 50 fill. (25 krajcár).

„Berlini Victória“

Altalános Biztosító Részv. Társaság.
Alapított: 1853.

Biztosítási állomány 1910. végén K 2.273.943.548.

Elfogad: Életbiztosításokat nyereség-részesedéssel. A tiszta nyereség 90%-a a biztosítottaknak szavatoltatik. Az 1910. üzletévre 36.680.194 kor. utaltatott át a biztosítottaknak mint nyereségrészesedés. Már 1878 óta az összes díjfizetések 3%-ával emelkedő osztalék fizetettik ki.

Példa: 10.000 koronás elérés és halál esetére szóló biztosítás 25 évi időtartamra egy 30 éves egyénnek csupán 5681 koronájába kerül.

Rövid, világos biztosítási feltételek fentartások nélkül. — Népbiztosítások heti 10, 20, 30, 40, 50, 60, 100 stb. fillér díjbeállításokkal orvosi vizsgálat nélkül.

Életfogytiglani biztosítás:

vasuti- és gőzhajó-szerencsétlenség ellen.

A díj csak 1 évig fizetendő heti részletekben.

Ervényes az egész élettartamra az egész földön, európai folyóvizeken és tavakon.

Példa: 10.000 korona halálesetre, 15.000 korona teljes munkaképtelenség esetére, 5 korona naponként sérüléseknél. — Csak egy éven át hetenkénti 1 korona mellett.

Mindenemű felvilágosítással szolgál a **Helyi Vezérőgynökség** I., Eötvös utca 108. szám. — Telefon szám 612.

Kiadó lakás!

Egy három szobából és a szükséges mellékhelyiségekkel (esetleg istállóval) villanyvilágítással folyó 1911. évi november hó 1-ére kiadó II. kör. Vesselényi-ut. 298. sz. alatt. Bővebbet Báich István tulajdonosnál

Egy kétszobás lakás

konyha,
mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.
Bővebbet ALAPFY ISTVÁN
rendőrkapitánynál.

Egy jó házból való keresztény flú rövidárú üzletbe tanulónak fölvetetik. Cim: a kiadóhivatalba. 1908.-1.

Törköly pálinka!

11 hektóliter saját főzésű tiszta

törköly pálinka

nagyban vagy zárt palackokban

kicsinyben is eladó :-:

Kovács Antal féle ház (I. kör, Damjanics-utca 29/30 szám pince helyiségében. 1941-10-3.

Nyomtatványok

a legjutányosabban fölvetetnek a Szent Antal könyvnyomdában.

Szabad kézből

eladó IV. kör, Király-u. 319 sz. ház nagy udvarral

A bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Egy 14-15 éves szolid fiú

szolgának felvétetik Wagner és Boholy céghez.

Palatinus és Bartus sirkőraktára

Szabadka, Deák-u. Huspiac

Nagy raktár:

sirkővekben és kőfaragó munkákban.

Legolcsóbbárak mellett készít minden e szakba vágó munkát.

Ajánlom saját készítményű

SIRKŐVEIMET

a legolcsóbb gyári árban.

Elvállalok mindennemű **KOFARAGÓ-**

ÉS GIPSZ-MUNKÁKAT,

betük kivésését és aranyozását.

:-: Költségvetések és rajzok díjtalanul. :-:

Egyben felkérem a nagyérdemű közönséget, hogy mielőtt bárhol sirkövet venne, győződjék meg olesó áraitól. —

Fekete Dezső

:-: Szabadka, Deák-utca :-:

Pinkovich-ház szembe (Huspiac.)

Gál Péter temetk. váll. mellett.

